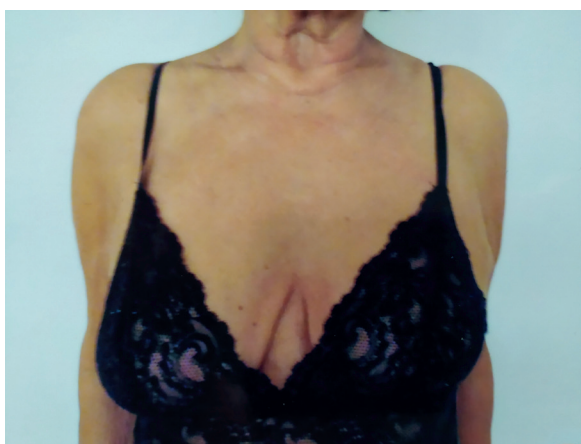

32 lata obserwacji po odtworzeniu obu piersi protezami silikonowymi po podskórnej mastektomii

Andrzej Kułakowski

Emerytowany Dyrektor Instytutu Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie w Warszawie

Rycina 1. Stan 32 lata po wszczepieniu w 1988 roku silikonowych protez demonstracyjnych wyjałowionych z użyciem bomby kobaltowej

W 1988 roku zgłosiła się do mnie kobieta (ur. 1947 roku) z obustronnymi zmianami włóknisto-torbielowatymi piersi. Badania obrazowe i wielokrotna ocena cytologiczna płynu z torbieli nie wykazywały zmian nowotworowych. Bardzo nasilone i przewlekłe dolegliwości bólowe oraz wielokrotnie powtarzane punkcje torbieli skłoniły chorą do poszukiwania definitywnego leczenia.

Przedstawiłem jej możliwość obustronnej, podskórnej mastektomii z jednoczesną implantacją protez. W 1988 roku w Polsce jedyną drogą pozyskania protez był ich walutowy zakup za granicą, co przekraczało możliwości pacjentki, a rekonstrukcje piersi inicjowano dopiero w latach 80. [1, 2]. Dlatego zwróciłem się do producenta ze Stanów Zjednoczonych (Dow Corning Corporation) z prośbą o pomoc. W odpowiedzi otrzymałem paczkę z cennikiem oraz 4 pełnowartościowe, choć niewyjałowione, protezy demonstracyjne (opisane „Do not implant”). Uznałem, że po wysterylizowaniu można je wszczepić. Wspólnie z radioterapeutami rozważyliśmy dostępne możliwości i wyjałowiliśmy protezy z wykorzystaniem bomby kobaltowej,

która od niedawna była zainstalowana w Zakładzie Radioterapii warszawskiego Centrum Onkologii.

29 grudnia 1988 roku z cięcia w fałdzie podsutkowym wykonałem obustronną podskórną mastektomię z jednoczesną implantacją obu protez. W badaniu histopatologicznym potwierdzono zmiany włóknisto-torbielowe znacznego stopnia. Chora pozostawała w mojej wieloletniej obserwacji, wyrażając zadowolenie z efektu estetycznego. Protezy przez 32 lata nie uległy uszkodzeniu – mimo upływu czasu oraz urazów narciarskich przedniej powierzchni klatki piersiowej pacjentki.

Zgodnie z moją wiedzą to jedna z najdłuższych w Polsce obserwacji niepowikłanego wszczepienia silikonowych implantów, które wyjałowiono z użyciem bomby kobaltowej.

Piśmiennictwo

1. Bartlett E, Kołacińska A, Spiegel A. Flap-based breast reconstructions. *Nowotwory. Journal of Oncology*. 2017; 66(6): 463–469, doi: 10.5603/njo.2016.0083.
2. Kułakowski A. Pierwsze przypadki rekonstrukcji piersi w Instytucie Onkologii w Warszawie. *Nowotwory Journal of Oncology*. 2008; 58(4): 364–368.

Jak cytować / How to cite:

Kułakowski A. 32 years of follow-up after double breast reconstruction with silicone implants after a subcutaneous mastectomy. *NOWOTWORY J Oncol* 2021; 71: 243–244.